

בעזרת השם יתברך

ספר

עצתו אמונה

מכתבי חיזוק, אמונה, ועצות
מעשיות לחיים,
נקתבו על ידי ראש ישיבת
תפארת התורה ברסלב

28

צ"פ

הגל
הקודש

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים

היכל הקודש צפת
Heichal Hakodesh Tzefat
קרית מאור חיים
058-321-0705

היכל הקודש ירושלים
Heichal Hakodesh Jarusalem
אפרים אורבך 8
052-712-8416

היכל הקודש ביתר עילית
Heichal Hakodesh Beitar Illit
052-764-4664

היכל הקודש בני ברק
Heichal Hakodesh Bnei Brak
רחוב ויינרב 3
054-848-0941

היכל הקודש יבנאל
Heichal Hakodesh Yavne'el
רחוב דרך ההר
052-716-3184

היכל הקודש בית שמש
Heichal Hakodesh Beit Shemesh
רחוב רבי יהושע 6
058-322-1800

בקר באתר שלנו - ברסלב סנטר
www.BRESLEVCENTER.com

לשמיעת השיעורים באידיש ובלשון הקודש חייגו
0797040066

אפשר לתרום עבור הוצאות הדפסת הגליון
בנדרים פלוס על שם **היכל הקודש** ירושלים

לקבלת הקונטרס במייל,

[/http://rabbiroth.org](http://rabbiroth.org)

ATZATOEMUNA@GMAIL.COM

לרכישת קונטרסים, דיסקי אונקי, כרטיסי זיכרון, עם
השיעורים והניגונים של הראש ישיבה
וכן למידע על נסיעות לציון מוהרא"ש זיע"א ביבנאל
חייגו: 0527644664

עֲצֵתוֹ אֲמוּנָה

- א. איך מקרבים את האשה והילדים לרבנו הקדוש?.....
- ג. איך אפשר לשמור על הצניעות בעת האכלת התינוק?.....
- ג. מה אני יכול לעשות שאשתי ישנה במקושר כל השבת?.....
- ה. איך מחנכים ילדים מאד קטנים?.....
- ז. איזה חתן אחפש לבת שלי?.....
- ח. איך מחזירים את הילדים למסלול אחרי חגיות הקורונה?.....
- יא. למה לי לא עוזר תורה ותפלה?.....
- יג. מה אני עושה שבעלי לא רוצה לתת לי כסף?.....
- יד. איך מדברים עם ילדים על בית המקדש השלישי?.....
- כיצד אוכל לעזור לאשתי כשהיא נמצאת במצב רוח לא טוב?...
- טז.
- יח. התחזק וכך תמצא במהרה את השירוך האמתי שלך.....

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

איך מקרבים את האשה והילדים לרבנו הקדוש?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

יישר כח גדול על כל השיעורים, ובפרט על השיעורים בהם ראש הישיבה מדבר אל המקרבים החדשים ומדריך אותם לא למשוך את האשה אל רבנו בכח, אלא להתאזר בסבלנות ולעבד לאט, הם נתנו לי הרבה מאד חזוק, האזנתי לשיעורים האלו כמה פעמים, כי אני מקרב חדש, ואני מאד רוצה שגם אשתי תתקרב, ואני רוצה בעצמי שזה לא הולך בכת. רציתי לבקש מראש הישיבה אם אפשר לדבר ולכתב על זה יותר, כי אני מתאר לעצמי שהרבה מקרבים חדשים יש להם את הבעיה הזאת, כי כשמתוודעים לרבנו הקדוש, מרגישים כזה טעם מתוק – ממש טעם גן עדן, מקבלים כזו התעוררות והתלהבות ורוצים שגם האשה והילדים יאזינו לשיעורים ויחיו עם העצות, אבל זה לא הולך כל כך מהר ולא כל כך בקלות, ומאד נשברים מזה.

יישר כח גדול.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך – יום א' פרשת דברים, כ"ז תמוז, שנת תש"פ

לכבוד ... נרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

אם רוצים להכניס את רבנו בבית, שגם לאשה יהיה רגש לרבנו – צריכים לעשות זאת בחקמה. אי אפשר לעשות זאת בכח; אם הולכים בכח גורמים שיקרה ההפך, ויוצרים בבית אוירה של אי נעימות.

הַדְרָךְ הַנְּכוּנָה הַיָּא לְהַכְנִיֵס אֶת רַבְּנוּ בְּקַרְבָּנוּ, לְחַיּוֹת עִם הָעֲצוּת שֶׁל רַבְּנוּ; וְאִז כָּלֵם יִתְקַרְבוּ, כָּלֵם יִגִּידוּ: "תִּרְאוּ כִּמָּה יָפָה חֲסִיד בְּרִסְלָב מִתְּנַהֵג", וְזֶה יִגְרַם שֶׁכָּלֵם יִהְיוּ חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, כְּמוֹ שֶׁחֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה אוֹמְרִים (יוֹמָא פּוּ). עַל הַפְּסוּק (דְּבָרִים ו, ה): "וְאֶהְבֶּתְךָ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ" - שֶׁתִּרְאֶה שֶׁיֵּצֵא קְדוּשַׁת הַשֵּׁם עַל יָדְךָ וְשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִתְאַהֵב עַל יָדְךָ, כְּאֲשֶׁר אָדָם מִתְּנַהֵג כְּרֵאוֹי, מֵה אֲנָשִׁים אוֹמְרִים? "אֲשֶׁרִי אָבִיו שֶׁלְמָדוֹ תוֹרָה, אֲשֶׁרִי רַבּוֹ שֶׁלְמָדוֹ תוֹרָה, אוֹי לָהֶם לְבִרְיוֹת שֶׁלֹּא לְמָדוֹ תוֹרָה". כְּשֶׁאֶחָד מִתְּנַהֵג כְּשׂוֹרֶה אוֹמְרִים: "רְאוּ אֶת הָאָדָם הַזֶּה, הוּא לּוֹמֵד תוֹרָה וְלִכֵּן הוּא מִתְּנַהֵג כָּל כֶּף יָפָה". עַלִּיו הַפְּסוּק אוֹמֵר (יְשַׁעְיָה מֵט, א): "וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֲתָהּ, יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר", הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִתְּפָאֵר עִם אֶחָד כְּזֶה.

זֹאת טְעוּת שֶׁל אֲבָרְכִים - מְקוֹרְבִים חֲדָשִׁים שֶׁמִּיד כְּשֶׁהֵם מִתְקַרְבִים הֵם הוֹלְכִים לְמִשׁוֹף אֶת הָאִשָּׁה בְּכַח אֵל רַבְּנוּ; בְּזִמְנֵן שֶׁהֵם בְּקִשֵׁי הַתְּקַרְבוּ, הֵם בְּעֲצָמָם יֵשׁ לָהֶם עֲדִין דְרָךְ לֹא מְבֹטָלֵת לְלִכְתּ - וְהֵם כְּבָר רוֹצִים שֶׁהָאִשָּׁה תְּבוֹא אֵל רַבְּנוּ. וְזֶה גּוֹרֵם לְהִרְבֵּה מַחְלָקוֹת וּבִתְיָם מִתְּפָרְקִים בְּגִלְלָה זֶה, הַדְרָךְ הַנְּכוּנָה הַיָּא, לְהַכְנִיֵס אֶת רַבְּנוּ לְעֲצָמוֹ, לְהִתְחִיל לְחַיּוֹת עִם הָעֲצוּת, וְאִז הָאִשָּׁה רוֹאֶה אִיךָ שֶׁהִבְעַל מִתְּנַהֵג וְחֵי כָּל כֶּף יָפָה - וְאִז הַיָּא כְּבָר בָּאָה מִעֲצָמָה, הַיָּא נִגְרַת אַחֲרָיו.

מוֹהֲרָא"ש אוֹמֵר עַל מֵה שֶׁהַעוֹלָם אוֹמְרִים: "לְמָה הַשׁוֹפֵר תּוֹקֵעַ כָּל כֶּף טוֹב בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה? כִּי כָּל הַשָּׁנָה הוּא מְנַח בְּתוֹךְ אַרְוֵן הַקּוֹדֶשׁ", אוֹמֵר מוֹהֲרָא"ש: "אִם רוֹצִים לְנִסֵּעַ לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן זֶה תְּלוּי בְּהִתְנַהֲגוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה; אִם הָאִשָּׁה רוֹאֶה כָּל הַשָּׁנָה אִיךָ שֶׁמִּתְנַהֲגִים יָפָה, הַיָּא רוֹאֶה מֵה זֶה בְּרִסְלָבֵי חֲסִיד, לוֹמְדִים תוֹרָה בְּכָל יוֹם, חַיִּים עִם הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא - אֲזַי הַיָּא לֹא תִעַבְב מִלְּנִסֵּעַ לְאוֹמֵן", כְּמוֹ שֶׁחֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה אוֹמְרִים (שְׁבֵת קמ"ג): "לְתַקּוּעַ בְּשׁוֹפֵר זֶה חֲכָמָה וְלֹא מְלֵאכָה" זֶה לֹא הוֹלֵךְ בְּכַח, זֶה בָּא בְּחֲכָמָה; אִם כָּל הַשָּׁנָה מִתְּנַהֲגִים כְּמוֹ שֶׁצְּרִיךְ, הַשׁוֹפֵר מְנַח בְּאַרְוֵן הַקּוֹדֶשׁ, אֲזַי אֵין צְרִיךְ בְּכַח כְּדֵי לְתַקּוּעַ בּוֹ, זֶה לֹא עֲבוּדָה קִשָּׁה, זֶה קוֹרָה מִעֲצָמוֹ.

הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.

...

איך אפשר לשמור על הצניעות בעת האכלת התינוק?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

זכיתי ברוך השם לילד טהור, הקדוש ברוך הוא יעזר שנוכל לגדלו לתורה לחפה ולמעשים טובים.

רציתי לשאול, קשה לי מאד להזהר להיות מכסה היטב כשאני מאכילה אותו, מה אני יכולה לעשות?

יישר פח.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת דברים, כ"ז תמוז, שנת תש"פ

מרת ... תחיה.

קבלתי את מכתבך.

נשים פשרות נוהגות להחזיק על עצמן חתול בד פשהן מאכילות את בניהן כדי לשמור על צניעות; זה קשה רק עד שמתרגלים לזה, בהגע שמתרגלים לזה זה כבר לא קשה.

כל דבר בצניעות אפשר להסתפל עליו כעל דבר קשה ואפשר להסתפל על זה כעל דבר קל - כדבר שאי אפשר לחיות בלעדיו; זה תלוי בהרגל.

אשרי האשה שמתנהגת בצניעות, על ידי זה היא תזכה לילדים פשרים, כמו שרבנו אומר (ספר המידות, אות בנים, סימן ט): "צניעות שבאשה מזכה לה לבנים הגונים", אישה שמתנהגת בעדינות ובצניעות תזכה לילדים פשרים. הקדוש ברוך הוא יעזר שתצליחי בכל הענינים.

...

מה אני יכול לעשות שאשתי ישנה במשך כל השבת?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

התחננתי ברוך השם כמו שצריך עם אישה טובה, כל השבוע הכל מתנהל כמו שצריך, הבעיה מתחילה כשמגיעה שבת קודש.

אָנִי מְנַסֶּה לְעֻזּוֹר בְּכָל מָה שֶׁאֲנִי יוֹכֵל אֲבָל אֲשֵׁתִי לֹא מְסַדֶּרֶת, הִיא טוֹעֵנֶת שְׂשֻׁבַת זֶה הַיּוֹם שֶׁלֹּה וְזֶה מֵיַעַד לְשִׁנְיָה. קוֹרֵה שֶׁאֲנִי חוֹזֵר הַבֵּיתָה מִבֵּית הַכְּנֻסֶת בְּשֻׁבַת בְּבִקְרָה, בְּעוֹד הִיא מִמְשִׁיכָה לִישׁוֹן עַד הַשְּׁעוֹת הַמְּאֻחָרוֹת שֶׁל אַחַר הַצְּהָרִים, וּמִיָּד אַחַר הַסְּעוּדָה הִיא חוֹזֶרֶת לִישׁוֹן. הַשְּׂאֵלָה הִיא הֲאִם לְתֵת לָזֶה לְהַמְשִׁיד כִּכָּה, כִּי לְמַעֲשֵׂה יֵשׁ לִי בֵּית עִם בָּנִים וְכָל הַשְּׂבֻת מִשְׁתַּבְּשֵׁת, מָה אֲעֻשֶׂה?

יִישֵׁר כַּח.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֻזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם א' פְּרִשְׁת דְּבָרִים, כ"ז תמוז, שְׁנַת תש"פ

לְכַבּוֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר.

קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַבְּעֵיָה שֶׁלְךָ הִיא לֹא כָּל כָּף קָשָׁה; תוֹדָה לַה' עַל הַמְּתַנָּה - שִׁישׁ לְךָ אִישָׁה טוֹבָה; הַתְּחַנְּנֵת כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ.

נִרְאָה לְךָ שֶׁרַק לְךָ יֵשׁ בְּעֵיָה בְּשָׁלוֹם בֵּית בְּכָל שְׂבֻת, דַּע לְךָ שֶׁזֹּאת לֹא רַק הַבְּעֵיָה שֶׁלְךָ, הַשְּׁטָן מְגִיעַ לְכָל בֵּית וּמְחַפֵּשׁ לְגֵרֵם לְאִיזוּשָׁהוּ סְכֻסוּף, כְּדִי שֶׁהַבְּעַל וְהָאִשָּׁה לֹא יֵאָהָבוּ אַחַד אֶת הַשְּׁנִי. כְּמוֹ שֶׁהַחֵיד"א כּוֹתֵב (מוֹרָה בְּאַצְבַּע סִימָן ד, אוֹת קמ): שְׂבֻעָרֵב שְׂבֻת הַשְּׁטָן מְגִיעַ לְכָל בֵּית יְהוּדִי וְגוֹרֵם מַחְלָקֶת בֵּין הַבְּעַל לְאִשָּׁה; הוּא מִפְּחַד מְאֹד כִּשֶׁהַבְּעַל וְהָאִשָּׁה סוֹבְלִים זֶה אֶת זֶה, בְּעֵקֶר בְּשֻׁבַת קֹדֶשׁ, כִּי כִשֶׁהַבְּעַל וְהָאִשָּׁה סוֹבְלִים אַחַד אֶת הַשְּׁנִי וְחַיִּים בְּאֵהָבָה וְשָׁלוֹם אֲזַי אֵין לוֹ שׁוֹם שְׁלִיטָה עֲלֵיהֶם.

תְּסַתְּפֵל עַל אֲשֶׁתְךָ עִם עֵינֵי טוֹבָה, תְּשֻׁמַּח שֶׁהִיא נָחָה קֶצֶת בְּכָל שְׂבֻת; הַלְּוֹאֵי וְהֵייתָ יוֹכֵל לְעֻזּוֹר לָהּ בְּאֲמֻצַּע הַשְּׁבֻעַ שֶׁהִיא תוֹכֵל לִישׁוֹן קֶצֶת, שֶׁהִיא תִּתְאוּשֵׁשׁ מִהַעֲבֻדוֹת הַקָּשׁוֹת.

כְּשֶׁאֲתָה חוֹזֵר מִבֵּית הַכְּנֻסֶת תַּעֲזוֹר לָהּ לְהַכִּיֵּן אֶת הַסְּעוּדָה; תִּקַּח אֶת הַיְלָדִים וְתִדְאָג שֶׁכּוֹלֵם כְּאֶחָד יַעֲזֻרוּ לְהַכִּיֵּן אֶת הַסְּעוּדָה, לְאַחַר מִכָּן כְּשֶׁאֲשֶׁתְךָ קָמָה תַּעֲרֹךְ סְעוּדָה יְפָה. תִּרְקַד וְתִמְחָא כַּפַּיִם כָּל הַשְּׂבֻת עַל שֶׁאֲנַחְנוּ יְהוּדִים וְאֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים שְׂבֻת.

אֵל תִּנְיִחַ לְשֻׁטָן לְהַכְּנִס לְבֵית שֶׁלְךָ; אֵל תִּתֵּן מְקוֹם לְמַחְלָקֶת, תַּעֲשֵׂה כָּל דְּבָר בְּעוֹלָם כְּדִי שֶׁאֲשֶׁתְךָ תוֹכֵל לְנוּחַ קֶצֶת מִהַעֲבֻדָה שֶׁל כָּל הַשְּׁבֻעַ.

אם תקיים את מה שכתוב במקרא הזה אתה תראה שכל הבעיה תעלם.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתצליח בכל הענינים..

...

איך מחנכים ילדים מאד קטנים?

שאלה

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

ראשית אני רוצה להודות לכם על כל מה שאתם עושים למען עם ישראל, מאז שהתחלתי להאזין לשעורים לפני כשלוש שנים כל חיי השתנו לטובה בכל התחומים, בפרט בשלום בית ובשיחה עם הקדוש ברוך הוא. אני כובש יותר ויותר חלקים בתורה, כבר סימתי ברוך השם משניות הרבה פעמים, ספרי רבנו, זהר הקדוש ועוד הרבה ספרים. ואני גם מפיץ את העצתו אמונה והגליונות, וכן את ספרי מזהרא"ש.

אני רוצה לשאול לגבי בתי, הקדוש ברוך הוא העניק לי ברב רחמי ילדה מתוקה, היא עכשיו בת שנתיים וחצי, היא כבר יודעת ברוך השם לברך ברכות, ולהודות להקדוש ברוך הוא, אבל אני רוצה לדעת מה תפקידי בתור המחנך שלה, על מה אנחנו צריכים להתמקד בחנוך של ילדה בגיל כזה?

שנית, כשהיא מתעוררת משנת צהרים, רוב הפעמים היא לא קמה עם מצב רוח טוב, היא בוכה והיא לא שמחה, מה ניתן לעשות לזה?

שאלה שלישיית, רציתי לשאול, אני לומד ברוך השם בכלל שני סדרים, וכשאני חוזר הביתה אני רוצה קצת להתאונן, ולכן אני אוהב להאזין לחדשות בזמן שאני עוזר לסדר את הבית. כמובן שאני לא עושה זאת על חשבון אשתי כשהיא באזור. אבל אני פשוט לא יודע האם יש בזה בעיה, או שזה דבר טוב – להתאונן קצת עם החדשות, כדי לרענן את הכחות ולצבר כוחות להמשך הלמוד, כמו שאנשים אחרים מתאוננים עם נגינה, ציור, או דברים אחרים.

יישר פח.

תְּשׁוּבָה :

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבַּרְךָ - יוֹם א' פְּרִשְׁת דְּבָרִים, כ"ז תמוז, שְׁנַת תש"פ

לְכָבוֹד ... נִרוֹ יֵאִיר.

קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי שָׂמַח לְשִׂמּוֹעַ שְׂאֵתָה מִתְחַזֵּק עִם הָעֲצוּת שֶׁל רַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ; כָּל חַיֵּיךָ הַשְּׁתַּנּוּ לְטוֹבָה.

חָבַל עַל כָּל הָאֲנָשִׁים הַחוֹשְׁבִים שֶׁבְּרִסְלָב זֶה דְּבַר מִפְּחִיד; לוֹ אֲנָשִׁים הָיוּ יוֹדְעִים מַה זֶה בְּרִסְלָב, לְמַה זּוֹכִים כְּשֶׁמִּתְקַרְבִּים אֶל רַבְּנֵי הָיוּ כְּלָם בָּאִים אֶל רַבְּנֵי, שְׂלֵא לְדַבֵּר לְמַה שְׂזוֹכִים לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים, רַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ אָמַר (סֵימֵן מוֹתֵר"ן, סִימֵן שִׁיד): "הַפְּחוֹת שֶׁבְּאֲנָשִׁי אֲנִי מוֹלִיף אוֹתוֹ בְּדַרְךָ שֶׁל צַדִּיק גְּדוֹל מְאֹד", אֶת הַקְּטָן שֶׁבְּאֲנָשִׁי אֲנִי מוֹלִיף אוֹתוֹ לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים בְּדַרְךָ שֶׁל הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים.

עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם רַבְּנֵי מְבִיא אוֹתָנוּ לְמִדְרַגּוֹת מְאֹד גְּבוּהוֹת; מִתְחִילִים לַחֲיוֹת עִם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁרַבְּנֵי אָמַר (סֵימֵן מוֹתֵר"ן, סִימֵן שֵׁנַח): "שֶׁכָּכֵל שִׁיחָה וְשִׁיחָה שֶׁהָיָה מְשִׁיחַ וּמְדַבֵּר עִמָּנוּ, יְכוּלִים לְהִיּוֹת עַל יְדֵי אִישׁ כְּשֵׁר, וְאִישׁ כְּשֵׁר אֲנִי מִתְכַּוֵּן כְּמוֹ שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מַה זֶה אִישׁ כְּשֵׁר", וְרַבֵּי נִתֵּן אָמַר: "וְגַם אֶפְלוּ עִכְשָׁיו כְּשֶׁלּוֹמְדִין דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים יֵשׁ לָהֶם גַּם בֵּין כַּח גְּדוֹל לְעוֹרֵר לְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ לְזִכּוֹת לְדַרְכֵי הַשֵּׁם בְּאֵמֶת, לְמִי שֶׁיֵּשִׁים לְבוֹ הַיֵּטֵב לְדַבְּרָיו וְלִשְׁיחוּתוֹ הַקְּדוּשִׁים הַנֶּאֱמָרִים בְּזֶה הַסֵּפֶר, וּבִשְׂאֵר סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים", סִפְרֵי רַבְּנֵי מְכִילִים בְּתוֹכָם כַּח נוֹרָא לְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם לְעִבּוֹד אֶת הַשֵּׁם; בְּכָל שִׁיחָה שֶׁל רַבְּנֵי מְנַחֵת עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְהַדְּרָכוֹת לַחַיִּים.

לְגַבֵּי שְׂאֵלֶתְךָ: 'אֵיךְ מִתְחִילִים בַּחֲנוּךְ וְכוּ'; חֲנוּךְ מִתְחִיל אֲצֵל הָאָדָם עֲצֻמוֹ, כְּשֶׁהוֹרִים מִתְנַהֲגִים בְּיִרְאַת שָׂמִים, חַיִּים בְּאַהֲבָה, בְּשִׂמְחָה - אֲזִי זֶה עוֹבֵר לְיָלְדִים; וְעַל יְדֵי זֶה הֵם גַּם יֵהִיוּ יְלָדִים שְׂמִחִים, הֵם יֵאֱהָבוּ לְהִיּוֹת יְהוּדִים. אֲבָל כְּשֶׁאֵין יִרְאַת שָׂמִים אֲצֵל הַהוֹרִים, הֵם לֹא אוֹהֲבִים אֶת הַשֵּׁנִי, הֵם רַבִּים, הֵם מְקַיְמִים אֶת הַמְּצוּוֹת בְּלִי שִׂמְחָה, הַכֹּל עִם מֶתַח - אֲזִי הַיְלָדִים לֹא רוֹצִים לְלַכֵּת בְּדַרְכָּם, הֵם יִחְפְּשׂוּ לָהֶם חַיִּים מְסוּג אַחֵר.

יְלָדִים רוֹצִים אֲהַבָּה בַּחַיִּים, יְלָדִים רוֹצִים שִׂמְחָה בַּחַיִּים; אִם הֵם מְקַבְּלִים אֶת זֶה בְּבִית הֵם יִלְכוּ בְּאוֹתָהּ דְּרָךְ, הֵם יִשְׂאָרוּ יְהוּדִים כְּשָׂרִים, לְעֵמֶת זֹאת כְּשֶׁהֵם לֹא מוֹצֵאִים אֶת זֶה בְּבִית הֵם יִלְכוּ לַחֲפֵשׁ וּלְחַטֵּט עַד שֶׁהֵם יִמְצְאוּ חֵם וְאַהֲבָה, וְיִתְכַּן

שנה יביא אותם למחוזות לא טובים.

לגבי הילדה שבוכה כשהיא קמה וכו'; זה קורה אצל הרבה אנשים, לא רק אצל ילדים, שכשקמים משינה קצרה מבהלים ולא רגועים, ולוקח זמן עד שמתעוררים לגמרי.

לגבי חדשות; זה תלוי באדם, רוב האנשים כשהם מאזינים לחדשות הם רק נבהלים ונכנסים לבלבול, אבל אם האזנה לחדשות מוסיפה לה קצת כח, זה מאנרר אותך - אתה יכול להאזין.

הקדוש ברוך הוא יעזור שתצליח בכל הענינים.

...

איזה חתן אחפש לבת שלי?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני צריך עזרה בשלום בית; בתי הבכורה עכשיו בת שמונה עשרה, ואני ואשתי חלוקים בדעותינו איזה חתן לחפש עבורה.

אשתי רוצה בחור מודרני עם בובע מודרני וחליפה קצרה, היא לא רוצה שהוא יהיה מדי חסידי ומדי אדוק, היא טוענת שהחסידים הם פנאטים, לא הגונים ולא מתאמים לימינו. אבל אני פן רוצה אברך משלנו המשתיד לחסידות או חבורה של עובדי השם ומחפש להמשיך להתחזק ולא להיות איש עסקים מגשם אחרת החתנה, אהד שלא זורק את מסרת האבות, אני רוצה אברך עם בובע חסידי. מה עושים?

יירר כח.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת דברים, כ"ח תמוז, שנת תש"פ

לכבוד ... גרו יאיר, אוסטרליה.

קבלתי את מכתבך.

בנדאי שלבובש חסידי זה דבר גדול מאד; כובע חסידי זה לבובש מאד יפה, ושטרײמל זה דבר מאד טוב, אבל לא זה קובע אם הפן אדם הוא איש כשר או לא. אפשר לקחת חתן עם כובע חסידי, עם שטרײמל וקפוטא ואפשר לחשב שהוא

אברך חסידי, בזמן שנה רק תחפשת; ובתוך תוכו הוא כבוי לגמרי, מלא עוונות רחמנא ליצלן. כמו כן אפשר למצוא אברכים יקרים שהם אש להבה והם חיים עם התורה, הם חיים עם הקדוש ברוך הוא, ומדקדקים בכל מנהג ישראל - כלי השטריימל וכלי הכובע החסידי.

אשתך לא צודקת בזה שהיא מדברת נגד החסידים, שאנחנו לא הגונים חס ושלום, אבל עם וכוחים לא תגיע לשום מקום, זה רק יעשה יותר גרוע.

תציית לי, עזב את הוויכוחים, אל תריב בפית עם אשתך והילדים; אתה תבקש מהקדוש ברוך הוא שתזכה לבנים פשרים, בנים עובדי השם, בנים עם אמונת צדיקים, בנים צדיקים - ואז הקדוש ברוך הוא יעשה אתך נסים גדולים.

אל תריב עם אשתך; לעולם אל תתנוכח אתה. מוהרא"ש למד אותנו: "עם אישה לא מתנוכחים"; במקום לאכול לעצמך את הכריאות תבקש מהשם ועל ידי תפלה תקבל הכל.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

איך מחזירים את הילדים למסלול אחרי חניות הקורונה?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני מלמד בברוקלין בכתה גבוהה, אנחנו עומדים עכשיו אחרי החניות הקשות של הקורונה, הילדים חזרו ברוך השם לתלמוד תורה, אבל עכשיו קשה מאד ללמד אתם, בכתה שורה אורה חזקה של הפקרות, לא שהילדים מתחפצים, אלא הם פשוט נראים כמו נצולי שואה; הם ישבו סגורים בבתים כמה חודשים, בלי ללמוד כמו שצריך, והרבה הורים גם נתנו לילדים בלי אלקטרוניים שנתקו את מחם, אני דן אותם לכף זכות שלא היתה להם ברירה אחרת, אבל למעשה זה השפיע מאד חזק על הילדים, והם לא מסגלים כמעט להתרפז בלמודים.

אני לא יודע מה קורה בכתות אחרות בתלמודי תורה אחרים, אבל אני פשוט לא מסגל להסתדר בכתה שלי, הילדים שמחו לחזר לשגרה ולשמע קצת תורה, אבל מחם לא כאן.

אני מספר להם הרבה ספורי צדיקים וזה נותן להם ספוק, אבל אני מחפש דרך איד אוכל

להחזיר אותם למצב שהם יוכלו ללמד קצת תורה.

יירש פח.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת דברים, כ"ח תמוז, שנת תש"פ
לקבוד ... גרו יאיר.

עכשיו הדור נפל מאד, כמה שהדור היה ירוד אז עכשיו המצב נהיה פחד פחדים; עובדים כאלו נסיונות על ילדים, בחורים ובחורות, אף אחד לא יכול לחלום אילו נסיונות יש להם. הם נופלים בשמירת עינים, הם נופלים בקדושה, הם נופלים בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה רחמנא ליצילן, הם נשרפים מתאנות נאוף. הם רוצים להיות טובים אבל לא רואים את הדרך אל הטוב; ילד יכול לראות היום תוך דקה אחת כל כך הרבה לכולן מה שלא יכלו לראות פעם באלף שנים, כל ראשי הישיבות ומגיד השעורים צועקים שהם לא רואים דרך להמשיך עם הנער.

עכשיו זה זמן שצריכים להפיץ את רבנו הקדוש בכל העולם; רבנו יש לו דרך איך להציל את כל הדור, רבנו מגלה את הרחמנות של הקדוש ברוך הוא, איך שהקדוש ברוך הוא מצפה שיחזרו אליו, שיחזרו בתשובה.

תכניס אמונה בתלמידים שלך; תספר להם ספורי צדיקים, איך שהצדיקים היו חיים עם השם (אמה לא צריך לדבר בשם רבנו), וזה ילהיב את לבם שגם הם ירצו להיות יהודים פשרים וקדושים. תדבר אליהם שישמרו את עצמם בקדושה ושישמרו על עיניהם; אתה לא יכול לדעת מה הדבורים שאתה נוטע בהם עכשיו יעשו בעתיד, לפעמים ילד שומע מהמלמד שלו דבור אחד של יראת שמים וזה מלנה אותו לכל החיים.

כמו כן תלמד אותם שלא יפגמו בברית קודש; תכניס בהם פחד שהם לא יגעו באות ברית קודש, תגיד להם שאם לא נשמרים סובלים אחר כך כל החיים. ילדים - ככל שמלמדים אותם בגיל צעיר יותר להיות קדושים - זה יותר קל להם, זה נעשה אצלם לטבע להיות קדושים.

כמו כן תלמד אותם להזהר ממנוגלים; תלמד אותם לא לסמוך על אף אחד, יכול להיות אדם שגנא מכוון כאיש חשוב, דוד, אח או אפילו סבא - לא משנה מי, צריכים ללמד ילד: "אף אחד לא יכול לגעת בך ולשחק אתך, אף אחד לא יכול

לְגַעַת לְךָ בְּאוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ".

קִשָּׁה לְדַבֵּר עַל זֶה וְלֹא נִעַים לְכַתֵּב עַל זֶה, אֲבָל חֲזָכִים לְדַבֵּר עַל זֶה; עַל הַמְּלַמֵּד לְדַעַת שְׂמֻטָּלַת עֲלוֹי אַחֲרָיוֹת גְּדוּלָּה שֶׁתְּלַמִּידוֹ יִהְיוּ בְּרִיאִים וְיִרְאִי שָׁמַיִם, אִם לֹא מְדַבְּרִים עִם יְלָדִים, לֹא מְכִינִים אוֹתָם - מְקַבְּלִים אַחַר כֵּךְ עוֹנֵשׁ כְּבֹד. כְּמוֹ הַסְּפוּר שֶׁאֵלֶיָּהוּ הַנְּבִיא מִסְפָּר (פָּנָא רַבִּי אֵלֶיָּהוּ רַבָּה, פְּרָק יח): "פְּעַם אַחַת הָיִיתִי מְהַלְךְ בְּתוֹךְ עִיר אַחַת שֶׁבְּגוּלָּה וּמִצָּאתִי שֵׁם מְלַמֵּד דְּרַדְקִי שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב עִם מְאֵתִים תְּלַמִּידִים וְכָלֶם בְּנֵי שְׂמוּנָה עֲשָׂרָה עַד עֶשְׂרִים, שָׁנָה לְאַחַר מִכֵּן חֲזַרְתִּי לְאוֹתָהּ עִיר וְלֹא מִצָּאתִי אֶת הַמְּלַמֵּד, וְאָמְרוּ לִי שֶׁכָּבַר מֵת, וְכֵן מֵתוּ אֲשֶׁתּוֹ, בְּנָיו וְתְלַמִּידוֹ, וְנִשְׁאַרוּ רַק הַתְּלַמִּידִים הַצְּעִירִים, וְהָיִיתִי בּוֹכָה וּמִתְאַנַּח עֲלֵיהֶם, לָמָּה מֵת הַמְּלַמֵּד - הוּא מִשְׁפַּחְתּוֹ וְתְלַמִּידוֹ, פְּתֹאם נִגַּשׁ אֵלַי מִלְּאָף מְשֻׁמִּים וְשָׂאֵל אוֹתִי: "אֵלֶיָּהוּ לָמָּה אַתָּה בּוֹכָה?" עֲנִיתִי לוֹ: "וְכִי לֹא אֲבֻכָּה עַל זֶה שֶׁכָּלֶם מֵתוּ...?" וְאָמַר לִי "לֹא יָפָה עֲשִׂיתְ שְׂאֵתָה בּוֹכָה וּמִתְאַבֵּל וּמִתְאַנַּח עֲלֵיהֶם", וְאָמַר לִי "אֵל תְּבַכֶּה אֵלֶיָּהוּ" אָמַרְתִּי לוֹ: "מִפְּנֵי מָה?" עֲנָה לִי: "שֶׁהֵן הָיוּ עוֹשִׂין דְּבָרִים מְכַעְרִים וּדְבָרִים שְׂאִינֵן רְאוּיִין, וּמְקַלְקְלִין בְּעַצְמָם, וְהָיוּ מוֹצִיאִין שְׂכַבְת זָרַע חֲנָם וְהֵן לֹא הָיוּ יוֹדְעִים בְּעַצְמָן שֶׁהִמִּיתָה מִשִּׁיגְתָן", הֵם עָשׂוּ דְבָרִים מְגֻנִים; הֵם חָטְאוּ אַחַד עִם הַשָּׁנִי, הֵם הוֹצִיאוּ זָרַע לְבִטּוּלָה רַחֲמָנָא לִיְצִלְן, הֵם לֹא יָדְעוּ אֶת הַסּוּף שֶׁל הָעֲבָרָה הַזֹּאת", רוֹאִים מִכָּאן אֶת הָאַחֲרָיוֹת שֶׁעַל כָּל מְלַמֵּד לְלַמֵּד עִם הַתְּלַמִּידִים עַל חֲמַרְת הָעֲנִין שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית.

כָּל כֵּךְ הַרְבָּה בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים צוֹעֲקִים שְׂאִין לָהֶם הַיּוֹם טַעַם בְּחַיִּים כִּי הֵם נִפְלוּ לְעֲבָרָה הַזֹּאת; אֵף אַחַד לֹא הִכִּין אוֹתָם מִרֵּאשׁ לְהַזְהֵר וְלֹא לְפַגֵּם בְּבְרִית, הֵם מְסַבְּנִים לֹא אֲשָׁמִים, פְּשוּט לֹא הִכִּינוּ אוֹתָם.

אִם הַיְלָדִים יִהְיוּ שְׂמוּרִים וְקוֹדְשִׁים הֵם יִזְכּוּ לְלַמֵּד וּלְהַתְּפַלֵּל; אַתָּה תִּקְפִּיד שֶׁהִסּוּד יִהְיֶה חֲזָק.

הַקּוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.

...

למה לי לא עוזר תורה ותפלה?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

ראשית אני רוצה להודות על כל העצות בעבודת השם, ועל כל ההתחזקות, ראש הישיבה שליט"א פשוט הציל את חיי.

ראש הישיבה אומר תמיד בשעורים שהעצה הכי טובה להנצל מהעברה החמורה של פגם הברית – הוצאת זרע לבטלה רחמנא ליצלו, זה ללמד את הדרך היומי ולדבר עם השם. אני מנסה לקיים את זה אבל זה לא ממש עוזר לי. מה אני יכול לעשות?

כמו כן רציתי לשאול, אני גרוש ואמי רוצה שאלד למטפל. אבל אני שומע כל הזמן מראש הישיבה שהטפולים אינם עוזרים, וזה רק דרך איד להוציא כסף מאנשים. מה אעשה? יישר כח.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך – יום ב' פרשת דברים, כ"ח תמוז, שנת תש"פ

לכבוד ... גרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

לא אני אומר את זה, רבנו הקדוש אומר את זה; רבנו הקדוש אומר (ליקויטי מוהר"ן, חלק א', סימן ריד): "תלמוד בגימטריא אותיות של שמה לילית, על כן יש כח בתלמוד התלמוד להכניע אותה", המילה 'תלמוד' בגימטריה של שמה של הקלפה המחטיאה את האדם בפגם הברית, וכשלומוּדים גמרא מכניעים את הקלפה, ונצולים מנפילה לעברה זו.

עוד אומר רבנו (שיחות ה"ן, סימן יט): "אפילו אותן האנשים הרחוקים מן הקדשה מאד, שגלפדו במצודה רעה, עד שרגילין בעברות חס ושלום, רחמנא ליצלו", גם מי שרחוק מאד מן הקדשה ונפל לשאול תחתיית, "אף על פי כן, הכח של התורה גדול כל כך, עד שיכולה להוציא אותם מן העברות שרגילין בהם חס ושלום, ואם יעשו להם חק קבוע וחיוב חזק ללמד בכל יום כך וכך, יהיה אף שיהיה, בודאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על ידי התורה, פי כח התורה גדול מאד", כח התורה גדולה כל כך שמוציאה אותו מחטאיו.

כשרבנו אומר שיחה זו שאלו רבי נתן (ת"י מוהר"ן, סימן תקעג): "האם כח התורה גדול כל כך עד שהיא יכולה לעזור גם למי שנפל בעברה החמורה של פגם

הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא ליצלן? "צעק עליו רבינו וענה לו: "היודע אתה כמה גדול כחה של תורה? קדשת התורה גבוהה מן הכל, ואפילו אדם שנפל בעברה החמורה של פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה רחמנא ליצלן, אם הוא יעסק בתורה, התורה תוציא אותו מהבית".

ולכן אבקש אותך מאד שתמשיך להתחזק בלמוד התורה הקדושה, וזה יוציא אותך מההרגל הרע, ויותר לא תפול לעברה הזאת, ובזכות למוד התורה תמצא בקרוב שדוף טוב, ותוכל להיות שמור מן החטא.

לגבי טפולים; עדיף לציית לרבינו עם עצת ההתבודדות, לך בכל יום להתבודד. תקבע לך זמן לשפוף את לבך אל השם, בהתחלה זה יהיה לך קשה, כי כשחוטאים בעברה של פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה האמונה נכבית, לא מרגישים את הקדוש ברוך הוא ולא יכולים לדבר אליו, אבל אם שוכרים את המניעה וכופים עצמו לזה - אזי עם הזמן האמונה נבנית בחזרה.

אל לך לריב עם אדם; תגיד לה שאתה הולך אל מטפל, וכך היא לא תצטער בגללך ובמקום ללכת לדבר אל בשר ודם, שלא רק שהוא לא מסגל לעזור לך, אלא הוא לא יכול לעזור לעצמו - ואיך הוא יכול לעזור לאחרים? תלך לדבר עם השם, תשוחח אתו, תספר לו על החיים שלך, תספר לו על הכאבים שלך ותבקש ממנו שירחם עליך, ועל ידי זה כל הצער והעגמת נפש יצאו ממך.

אם אנשים היו יודעים מה זה התבודדות, כמה שזה בריא לאדם, כמה שזה מחזק את האדם - היו כלם עוזבים את פותרי החלומות, ועוסקים בהתבודדות; וזה מה שיהיה כשמשיח יבוא. משיח יכניס אמונה כה חזקה אצל כל אחד; שבמקום ללכת לבקש טובות מאנשים, במקום לדבר עם אנשים - כל אחד יעסק רק באמונה, כמו שכתוב (ישעיה יא, ט): "כי מלאה הארץ דעה את ה', כמים לים מכסים", כל העולם יהיו עוסקים רק בלדבר עם השם; ואפשר כבר עכשיו לזכות לזה, רבנו מלמד אותנו שלא גלף אל אף אחד ושלא נרוץ אחר אף אחד - רק ללכת אל הקדוש ברוך הוא.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

מה אני עושה שבעלי לא רוצה לתת לי כסף?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

מה אני יכולה לעשות שאני מבקשת כסף מבעלי והוא לא נותן לי? אני מבקשת ממנו בצורה יפה והוא טוען שאין לו, אבל אני רוצה שלצרכים שלו יש לו כן כסף, ורק כשאני מבקשת אין לו בשבילי, זה מאד שובר אותי, מה אני יכולה לעשות?
י"שר פח.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת דברים, כ"ח תמוז, שנת תש"פ

מרת ... תחילה, צפת.

קבלתי את מכתבך.

אל תכעסי על בעלך גרו יאיר; את חושבת שהוא לא רוצה לתת לך כסף? את חושבת שלו זה לא כואב - שאת מבקשת ממנו כסף ואין לו מה לתת לך? הוא רוצה לתת לך את כל הכסף שלו, אבל מה הוא יכול לעשות שאין לו? מה הוא יכול לעשות שהוא מתפרנס בצמצום.

אם את צריכה כסף ואין לבעלך לתת לך אל תכעסי עליו, או על עצמך וכו'; זה לא יגרם שהוא יתן לך כסף, ישנה עצה אחת, תהיי שמחה, תודי להשם על שיש לך בעל, תודי להשם שיש לך בית, תודי ותהללי להשם על שאת בריאה וחדקה ועל כל החסדים שהוא עושה עמך.

את חושבת שבעלך הוא כספומט? הוא עובד מאד קשה כדי להביא כסף; אם אין לו, עליך לשמחו, להרים לו את המצב רוח - וזה יביא את השפע.

דעי לך ששלוש בית זה כלי עבור השפע; אשה עם שכל, אשה חכמה - תעשה הכל כדי שיהיה שלום בבית, היא תבנה כלי כדי לקבל את השפע מהשם יתברך.

תקבלי על עצמך לברך ברפת המזון מתוך הכתב, זה מסגל לעשירות. מוהרא"ש תמיד היה מחזק אותנו לברך מתוך הכתב, ועל ידי זה נהיה עשירים גדולים.

כמו כן תזרחי שהבית יהיה נקי; חכמינו זכרונם לברכה אומרים? שהמלאך שממנה על העניות דר במקום שיש לכלוף, בית שאינו נקי הקלפה שורה שם ומביאה עניות.

הַפֶּסֶף מְגִיעַ בְּזְכוּתָהּ, כְּפִי שֶׁרַבְּנוֹ אָמַר (ליקוטי מוה"ר, חלק א', סימן סט): "כִּי עָקַר הַעֲשִׁירוֹת עַל יְדֵי הָאִשָּׁה"; תִּהְיֶי שְׂמֵחָה וְתִשְׂמַחֵי אֶת בַּעְלָךְ - וְאַזְ תִּזְכְּרִי לַעֲשִׁירוֹת.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׂתַצְלִיחֵי כָּל הָעֲנָנִים.

...

אֵיךְ מְדַבְּרִים עִם יְלָדִים עַל בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי ?

שְׂאֵלָה :

לְכַבֹּד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

רֵאשִׁית יִישַׁר כַּח עַל הַכֹּל - כָּל כֶּךָ הִרְבֵּה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְפָרֵט.

אֲנִי מְלַמֵּד וַיֵּשׁ לִי שְׁנֵי שְׂאֵלוֹת קְצֹרוֹת הַנוֹגְעוֹת לְיָמִים אֵלוֹ, יְמֵי בֵּין הַמְּצָרִים.

א', כִּידוּעַ יִשְׁנָה מִחֻלְקַת לְגַבֵּי בְנֵי בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי הָאֵם זֶה יֵרֵד מִכֵּן מִן הַשָּׁמַיִם

אוּ שְׂאֲנַחְנוּ נִבְנֶה אוֹתוֹ, מֵה אוֹמְרִים לְיְלָדִים בְּנֵי שְׂמוּנָה - תִּשְׁעָ?

ב', יֵשׁ מְקוֹר לְזֶה שְׂאֲוֹמְרִים שְׁעַל יְדֵי כָּל מִצְוָה שְׂאֲנוּ מְקֻמָּים אֲנוּ מוֹסִיפִים אָבוֹ לְבֵית

הַמְּקֻדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי וְאֵם חֲלִילָה הַפּוֹד אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים אָבוֹ? אוּ שְׁזֶה סֵתֵם דְּמִיּוֹן?

אָנָּה עָנוּ לִי לְתוֹעֵלַת הַתְּלִמִּידִים,

יִישַׁר כַּח.

תְּשׁוּבָה :

בְּעֶזְרַת ה' יִתְפַּרֵּךְ - יוֹם ד' פְּרֻשֵׁת דְּכָרִים, רֹאשׁ חוֹדֶשׁ מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש"פ

לְכַבֹּד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲשַׁרְיָךְ וְאֲשַׁרֵּי חֶלְקְךָ שְׂאֲתָה מְלַמֵּד, אֲתָה לּוֹמֵד תּוֹרָה עִם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית

רַבֵּן - שְׁלֵא טַעְמוֹ טַעַם חֲטָא.

חֲקַמְיֵנוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה אוֹמְרִים (שְׁבַת קִיט'): "אֵינִן הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם אֶלָּא

בְּשִׁבְלֵי הֶבֶל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן", הָעוֹלָם עוֹמֵד עַל הַתּוֹרָה שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית

רַבֵּן, "אָמַר לִיה רַב פֶּפֶא לְאַבְיֵי, דִּידִי וְדִידְךָ מְאִי", שְׂאֵל רַב פֶּפֶא מְאַבְיֵי: "מֵה עִם

הַתּוֹרָה שְׁלָנוּ?" "אָמַר לִיה", עָנָה לוֹ אַבְיֵי: "אֵינִי דוֹמָה הֶבֶל שְׂיֵשׁ בּוֹ חֲטָא לְהֶבֶל

שְׂאֵינִי בּוֹ חֲטָא", אֵינִי דוֹמָה תּוֹרָה שְׂתִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן לּוֹמְדִים, כִּי הֵם עֲדִין לֹא

יודעים מה זה חטא, הם עוד לא טעמו טעם עברה - ועל תורתם העולם עומד. לגבי השאלות ששאלת: מה יהיה כשמשית יבוא, מי יבנה את בית המקדש וכו'; הרמב"ם אומר?: "וכל אלו הדברים וכיוצא בהן, לא ידע אדם איך יהיו עד שיהיו", כל אלו הדברים, מה יקרה כשמשית יבוא - איננו יודעים עד שהם יקרו, "שדברים שתומין הן אצל הנביאים, גם החכמים אין להם קבלה בדברים אלו", כי הם נעלמים מאתנו, וזה נעלם אפילו מהנביאים ומהחכמים, "ולפיכך יש להם מחלוקת בדברים אלו", ולכן יש הרבה חלוקי דעות בענינים אלו - מה ואיך יהיה. ולכן אומר הרמב"ם: "לעולם לא יתעסק אדם בדברי ההגדות, ולא יאריך במדרשות האמורים בענינים אלו וכיוצא בהן, ולא ישימם עקר", לא להתעמק יותר מדי במחשבות של מה ואיך יהיה אחרי שמשית יבוא, "שאינ מביאין לא לידי יראה ולא לידי אהבה", כי זה לא מביא לידי עבודת השם ותברך; בעקר עלינו לחפש איך אנחנו יכולים להביא את המשית.

ולכן, במקום לחקור איך יהיה, מה יהיה וכו', - עלינו לראות לקיים מצוות ומעשים טובים כדי שהמשית כבר יבוא. וכשאנו בוכים ומתאבלים על חרבן הבית עלינו לבכות על החרבן הפרטי שלנו, כמו שרבונו אומר (ליקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן טו) כשבוכים על חרבן בית המקדש לא בוכים על שפעם היה חרבן, אלא בוכים על החרבן של עכשיו; שהיום הדור חרוב ונחרב, אנחנו רחוקים מהשם ותברך ואנחנו שקועים עמוק בתוך תאוותינו רחמנא ליצלן, עלינו להזהר לא לעכב את הגאולה; ולכן רבונו צוה עלינו לקום בתצות ולומר תקון תצות פי אולי היינו בגלגול הקודם מאלו שגזרמו לחרבן הבית ואפילו שלא אנחנו התרכנו את בית המקדש - "אולי הוא מעכב עתה בנין בית המקדש", אולי אנחנו מאלו שמעכבים את בנין בית המקדש, "ונחשב גם כן כאלו הוא גרם להחריבו", והרי זה כאלו התרכנו אותו.

תדבר הרבה עם הילדים בגנות המחלקת ושנאת חנם; חכמינו זכרונם לברכה אומרים (יומא ט): בית המקדש הראשון נחרב פי עברו על שלוש עברות חמורות, בית המקדש השני נחרב בעוון שנאת חנם, ומסימת הגמרא: "ועדין מרקד בינן", העברה עדין אצלנו; תכנים אצל הילדים אהבת חנם, שהם יאהבו אחד את השני, שימסרו את נפשם אחד עבוד השני, ועל ידי זה נזכה שהמשית יבוא, ואז נזכה לראות איך שבית המקדש יבנה.

לְגַבִּי שְׁאַלְתָּךְ הַשְּׂנֵיָהּ; אֵיךְ אֶפְשֶׁר לומר על דְּבַר כְּזֶה שְׂנֵי דִמְיוֹן? בְּרוּר שְׂנֵי
כֶּף! על יְדֵי כָּל מַצְוֵה שְׁאֵנוּ מְקַיְמִים אָנוּ מְקַרְבִּים אֶת הַגְּאוּלָּה.

מוֹבָא מֵהֲרַאפְשִׁיצֶעַר זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ (נִרְעֵ קוּדֵשׁ פְּרֻשַׁת כִּי תִצָּא, דְּבוּר הַמִּתְחִיל כִּי
תִּבְנֶה בֵּית חֲדָשׁ): "בְּכָל יוֹם שְׁאָדָם עוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם בּוֹנֶה אֶת יְרוּשָׁלַיִם וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ",
עַל יְדֵי מַעֲשֵׂינוּ הַטּוֹבִים אָנוּ בּוֹנִים אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְהוּא מְבִיא שָׁם: "שְׂמַעְתִּי
מִהֶרֶב הַקְּדוֹשׁ מוֹרְנוּ הֶרֶב אֲלֵימִלְךָ זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ", שֶׁהוּא עֹשֶׂה עֲלֵית נְשִׂמָה וְרָאָה
אֵיךְ שְׂמוּלֵיכִים אֶת כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ, וְאָמְרוּ לוֹ: "אֵלֹהֵי הַכִּלִּים שְׂאֵתָה הוֹצֵאתָ מִהַגְּלוּת
עַל יְדֵי מַצּוֹתֶיךָ וּמַעֲשֵׂיךָ הַטּוֹבִים", כִּי עַל יְדֵי הַמַּצּוֹת וְהַמַּעֲשִׂים טוֹבִים שְׁאֵנוּ
עוֹשִׂים אָנוּ בּוֹנִים אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

אֲסוּר לְהַגִּיד שְׂנֵי דִמְיוֹן; זֶה אֵמֶת וְיִצִיב שְׁכַשְׁאָדָם מְקַיֵּם מַצְוֵה הוּא מְבִיא
לְבִנָּה לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ וּכְשֶׁהוּא חוֹטֵא הוּא מוֹרִיד לְבִנָּה וּמַעֲכָב אֶת בֵּיאַת הַמְּשִׁיחַ, וְכֵן
מְבִיא הֶרֶב הַקְּדוֹשׁ מִסַּאטְמָאָר זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ בְּהַקְדַּמַּת סִפְרוֹ וַיֹּאֲלֵ מִשָּׁהּ?,
שֶׁהֶרֶב הַקְּדוֹשׁ מִצְאֵנוּ זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ הַתְּבַטָּא פַּעַם בְּאֲמַצֵּעַ עֲרִיכַת שְׁלַחְנוּ הַטְּהוֹר:
"בֵּית הַמִּקְדָּשׁ כְּבֵר מוֹכֵן הוּא כְּבֵר בְּנוֵי וּמוֹכֵן, חֶסֶר רַק אֶת הַפְּרֻכָּת", וְעֵנָה הַצְּדִיק
הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לְעַ מְטוֹמוֹשׁוֹב זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ "אֲנַחְנוּ מְאֲמִינִים שֶׁהֶרֶב יָכוֹל
לְהַשְׁלִים אֶת הַפְּרֻכָּת", וְהֶרֶב מִצְאֵנוּ שְׁתַּק וְלֹא עֵנָה לוֹ כְּלוּם.

וּפַעַם אַחֲרַת בְּאֲמַצֵּעַ עֲרִיכַת שְׁלַחְנוּ הַטְּהוֹר עֵנָה הֶרֶב מִצְאֵנוּ וְאָמַר: "וַיְמִי אָמַר
לְכֶם שְׁלֹא הַשְׁלַמְתִּי אֶת הַפְּרֻכָּת? אָכֵן הַשְׁלַמְתִּי אֶת הַפְּרֻכָּת שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אָבָל
הַגִּיעַ רִשְׁעַ וְעֹשֶׂה עֲבֵרָה חֲמוּרָה, וְעַל יְדֵי זֶה הוּא קָרַע אֶת הַפְּרֻכָּת".

אֶת זֶה תִּכְנִס וְתִטְמִיעַ בִּילְדִים, שֶׁהֵם יִדְעוּ וַיִּזְכְּרוּ שְׁעַל יְדֵי כָּל מַצְוֵה שְׁאָדָם
עוֹשֶׂה הוּא מְבִיא עוֹד לְבִנָּה לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְהוּא מְקַרֵּב אֶת הַגְּאוּלָּה וְעַל יְדֵי כָּל
עֲבֵרָה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה הוּא שׁוֹבֵר אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, הוּא קוֹרֵעַ אֶת הַפְּרֻכָּת.
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׂתַצְלִיחַ בְּכָל הָעַנְיָנִים.

...

כִּיצַד אוֹכַל לְעֲזוֹר לְאִשְׁתִּי כְּשֶׁהִיא נִמְצָאת בְּמַצֵּב רוּחַ לֹא טוֹב?

שְׁאֵלָה:

לְכַבּוֹד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א.

ברצוני לשאול מה לעשות כאשר אשתי נמצאת במצב רוח לא טוב, כשהיא עצובה ומתוחה.

אני לא מאבד עשתונות ובדרך כלל לא מתעצבן, אבל ביצד אוכל לרומם את רוחה ולשמח אותה? אני מנסה כל מיני דברים ושום דבר לא הולך לי. מה עושים?

ישר פח

תשובה

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת דברים, ב' מנחם-אב, שנת תש"פ

לכבוד ... גרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

אשריך שאתה שומר על אשתיך, אתה מנסה בכל דרך לשמח אותה; חז"ל אומרים (קידושין לד:): "אשה - בעלה משמחה", לגבר יש מצוה לשמח את אשתו.

רבנו הקדוש מאד בקש וזהיר אותנו שנדבר יפה בבית וניקר את האשה; רבנו אמר (שיחות הר"ן, סימן רסד): "הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם, צער העבור, והלידה, והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם". ורבי נתן אומר (שם, סימן רסג) "ספר לי אחד שהיה משיח עמו ז"ל, מענין בני הנעורים, ששכיח מאד שנעשה קלוקל ביניהם ובין נשותיהם ונפרדים זה מזה איזה זמן, ולפעמים נעשה מזה פרוז לגמרי חס ושלום. אמר: שנה מעשה בעל דבר שמניח את עצמו על זה מאד לקלקל השלום של בני הנעורים כדי שיתפסו במקצתו חס ושלום, על ידי זה". כי כאשר נמצאים ללא אשה היצר הרע מפיל את האדם לעברות קשות. היצר הרע אורב לזוגות צעירים להפריד ביניהם וכך הוא צד אותם ברשתו השם ישמר.

לכן תמשיך הלאה ותנסה בכל הכח לשמח את אשתיך; זה לא קל לשמח את האשה, אבל זה יסוד הקדשה; כי כאשר יש שמחה בבית, יש אהבה בין הבעל והאשה, אז שורה הקדשה, המלח והמחשבה נקיים, לא מחפשים דברים זרים וחיצוניים ומרוצים ממה שהשם נתן.

תלמד גם בבית; אשה מאד אוהבת לראות את בעלה לומד בבית, זה גורם לה להסתכל עליו אחרת, היא מתחילה להעריך אותו יותר.

כמו כן תדבר יפה וכרכות; לאשה צריך לדבר דבורים רכים, כמו חמאה. תלמד מהקדוש ברוך הוא: כאשר הוא אמר למשה רבנו לדבר לעם ישראל, לתת

לָהֶם אֵת הַתּוֹרָה - הוּא אָמַר לוֹ שִׂידְבֹר לְנָשִׁים בְּמַלְיָם רַכּוֹת.
 אֵל תִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַלְיָם חֲרִיפּוֹת: "נֹו, אֵת כָּבֵר בְּאֵה?" אוֹ "אֵת עֲדִינְ לֹא
 מוֹכֵנָה?!", לְעוֹלָם אֵל תִּדְבֹר אֵלֶיהָ בְּצוּרָה כְּזֹאת, כִּן הִיא לֹא תִכְנַס לְמַצֵּב רוּחַ לֹא
 טוֹב.

ה' יַעֲזֹר שְׁיִהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה בְּכָל הָעֲנִינִים.

...

תַּתְחַזֵּק וְכִן תִּמְצָא בְּמַהֲרָה אֵת הַשִּׁידוּךְ הָאֲמִתִּי שֶׁלָּךְ

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ג' פְּרִשְׁת דְּבָרִים, כ"ט תמוז, שְׁנַת תש"פ

לְכַבֹּד יְקִירִי וְאַהוּבִי... נִרוֹ יֵאִיר.

קִבְּלֵתִי אֵת מִכְתָּבְךָ.

בְּבִקְשָׁה מִמֶּךָ, תַּתְחַזֵּק בְּכָל הַכּוּחוֹת וְאֵל תִּפּוֹל; נְכוֹן שְׂאֵתָה עוֹבֵר עֲכָשְׁיוּ יָמִים
 קָשִׁים לְאַחַר שְׁנֵי אֲלֻצֹת לְהַתְגַּבֵּר, עֲשִׂיתָ זֹאת עַל פִּי הַתּוֹרָה, גַּם מוֹהֲרָא"ש הִיָּה אוֹמֵר
 לְתַת גֵּט. קָשָׁה וּמֵר לָךְ עֲכָשְׁיוּ לְהִיּוֹת לְבָד, אִף אֶחָד לֹא יְכוּל לְהִבִּין אֵת הַצַּעַר שְׂאֵתָה
 עוֹבֵר עֲכָשְׁיוּ, בְּכָל זֹאת אֵתָה צָרִיךְ לְהַתְחַזֵּק עִם הַטוֹב שֶׁהַשֵּׁם עוֹשֶׂה אִתָּךְ. מַה אֵתָה
 יוֹדֵעַ מַה אֵתָה אָמֹר לְתַקֵּן וְכוּ' וְכוּ'. מִי יוֹדֵעַ אֵיזָה גְּזוּרֹת נִגְזְרוּ עֲלֶיךָ וְזֶה מִתְבַּטֵּל
 עַל יְדֵי מַה שְׂאֵתָה עוֹבֵר עֲכָשְׁיוּ.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ שְׂתַחַפֵּשׂ אֵת הַטוֹב שֶׁהַשֵּׁם עוֹשֶׂה אִתָּךְ וְתוֹדֶה לוֹ עַל
 זֶה; כֹּל יוֹם תִּקַּח כַּמָּה דְּקוֹת, לָךְ לְמַקּוֹם שְׂקֵט וְתַתְּבוֹדֵד. תַּתְחִיל עִם תוֹדָה וְהוֹדָאָה,
 תוֹדָה לְהַשֵּׁם עַל הַטוֹב שֶׁהוּא עוֹשֶׂה אִתָּךְ, אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאֵתָה עוֹבֵר עֲכָשְׁיוּ יָמִים קָשִׁים,
 בְּכָל זֹאת אֵתָה צָרִיךְ לְזָכֹר אֵת הָעֲצָה שֶׁל רַבְּנֵנוּ (לִיקוּשֵׁי מוֹתְבֵי"ו, חֶלֶק א', סִימָן קצ"ה): "בְּצַר
 הִרְחַבְתָּ לִּי", לְחַפֵּשׂ אֵת הַטוֹב בְּתוֹךְ הַצָּרָה. רַבְּנֵנוּ אוֹמֵר שֶׁדוֹד הַמְּלִיךְ תְּמִיד חִפֵּשׂ
 מִשֶּׁהוּ טוֹב שֶׁעָלָיו הוּא יְכוּל לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם, אֲפִילוֹ כְּאֲשֶׁר הַשֵּׁם הִבִּיא עָלָיו דְּבָרִים
 רָעִים הוּא חִפֵּשׂ בְּתוֹךְ הָרַע וְהִקְשִׁי מִשֶּׁהוּ טוֹב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ד, ב): "בְּצַר
 הִרְחַבְתָּ לִּי - רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי מוֹדֶה לָךְ עַל כֵּן שֶׁכְּתוּב הַצָּרָה נִתְּתָ לִי הִרְחַבְתָּ."

כֹּל הַשִּׁידוּכִים שֶׁמְצִיעִים לָךְ וְלֹא נִהְיָה מִזֶּה כְּלוּם - כֹּל אֵלוֹ שְׂדוּכִים
 שֶׁשִּׁיכִים לָךְ; כֹּל שְׂדוּךְ שֶׁמְצִיעִים זֶה גַם שְׂדוּךְ. יֵשׁ פְּעָמִים שֶׁנִּפְגָּשִׁים, מְדַבְּרִים אֶחָד
 עִם הַשֵּׁנִי, כְּבָר נִרְאָה שֶׁהַשִּׁידוּךְ הוֹלֵךְ לְהִגָּמַר, וְלִמְעַשֶׂה לֹא נִהְיָה כְּלוּם. אוֹמֵר עַל
 כֵּן רַבְּנֵנוּ בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת חֲתוּן, סִימָן ז) שֶׁגַם זֶה נִקְרָא שְׂדוּךְ.

כְּאִשֶּׁר אֲשַׁתּוֹ שָׁל רַבְּנוּ נִפְטָרָה וְרַבְּנוּ הִיָּה בְּעִיר רַאדוּוִיל לִפְנֵי שְׁהוּא
הַשְׁתַּדֵּךְ עִם אֲשַׁתּוֹ הַשְּׂנִיָּה, הַגִּיעוּ הַרְבֵּה נָשִׁים שָׂרְצוּ לְהַשְׁתַּדֵּךְ אִתּוֹ, אָמַר רַבְּנוּ (ח"י
מוֹתֵר"ן, סִימָן תַּקְצ"ה): שְׂפָלָן הָיוּ זְוֹנִיגִים שְׁלוֹ. וְאָמַר שְׂכָל אִישׁ יֵשׁ לוֹ כְּמָה וְכְמָה זְוֹנִיגִים
רַק שֵׁישׁ בְּזָה כְּמָה בְּחִינּוֹת שׁוֹנוֹת וְעֻנְיִינִים נִפְלְאִים. כִּי מִכָּל הַדְּבוּרִים שְׁמַדְבְּרִים
בְּעֻנְיֵי הַשְּׁדוּכִים אִף עַל פִּי שְׂאִינִם נִגְמָרִים זֶה בְּעֻצְמוֹ בְּחִינַת זְוֹיג וְשְׁדוּף. וְלִפְעָמִים
יּוֹשְׁבִים בְּנֵי אָדָם בְּכַתִּיבָהֶם וְאוֹמְרִים שְׂרָאוּי שְׂזָה יֵשׂא אֶת זֹאת וְעַל יָדֵי זֶה נִגְמָר
בְּחִינַת הַזְוִיג שֶׁל זֶה הָאִישׁ עִם אוֹתָהּ הָאִשָּׁה. וְלִפְעָמִים בָּאִים שְׁדַכְנִים וּמְדַבְּרִים
הַשְּׁדוּף אַכְּל אֵינוֹ נִגְמָר וְגַם זֶה בְּחִינַת זְוֹיג מִשְׁדוּף. וּבּוֹדָאֵי הִיא בְּחִינַת זְוֹיג יוֹתֵר
מִהָרָאוּשׁוֹן. וְלִפְעָמִים נוֹסְעִים לַעֲשׂוֹת הַשְּׁדוּף וּבַעֲת הַגְּמָר נִפְרָדִים מֵאִיזָה סִבָּה.
וְלִפְעָמִים נִגְמָר הַשְּׁדוּף וְאַחַר כֵּן מִפְּסִיקִים הַקָּשֶׁר שֶׁל תְּנָאִים. וְלִפְעָמִים בָּאִין לִיְדֵי
נִשְׁוֹאִין וְאַחַר כֵּן בְּסִמּוּף נַעֲשֶׂה גִט בִּינֵיהֶם. וְלִפְעָמִים אֵינוֹ נַעֲשֶׂה הַגִּט עַד אַחַר אִיזָה
זְמַן וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה כְּמָה בְּחִינּוֹת שֵׁישׁ בְּעֻנְיֵי הַשְּׁדוּכִים וְהַזְוִיגִים שְׂאִינִם נִגְמָרִים אַחַר
כֵּן, אַכְּל כָּלֶם הֵם בְּחִינַת זְוֹנִיגִים שְׁלוֹ. כִּי כָּל אַחַד יֵשׁ לוֹ כְּמָה זְוֹנִיגִים, רַק שְׂאֲצֵל זֶה
נִגְמָר אִיזָה זְוִיג שְׁלוֹ עַל יְדֵי אִיזָה דְבוּר בְּעֻלְמָא שְׁמַדְבְּרִים מִזָּה הַשְּׁדוּף, וְלִפְעָמִים
עַל יְדֵי אִיזָה דְבוּר יוֹתֵר אוֹ עַל יְדֵי אִיזָה הַתְּקַשְׁרוֹת אוֹ נְסִיעָה אוֹ עֲבָדָא בְּשִׁבִיל
הַשְּׁדוּף לְפִי שְׂעָה וְכוּ' כַּנ"ל"; לוֹמְדִים מִכֵּן שְׂכָל דְּבַר שְׁעוֹשִׁים עֲבוּר בְּחוּר אוֹ
בְּחוּרָה כְּדִי שְׂיִמְצְאוּ אֶת הַשִּׁדוּךְ שְׁלָהֶם - אֲפִילוּ שְׂזָה לֹא נִהְיָה - זֶה גַם מִשְׁהוּ, כִּי
זֶה מִקְרָב אֶת הַשִּׁדוּךְ הָאֲמִתִּי שְׁלָהֶם, עֵינֵי שָׁם.

עוד מעט תמצא שדוף טוב ותבנה בית נפלא.

קח לך קפת צדקה ותיתן כל יום צדקה כמנזן התפלה שאתה מבקש. רבנו
אומר (ספר המדות אות צדקה, חלק ב', סימן יד): "יש תפילות שאינם נתקבלים למעלה
אלא עד שנותנים כל כך מעות לצדקה כפי מספר האותיות של התפילה השייך לזה
הדבר, למשל, כשמתפלל אלו התבות: 'תן לי בנים', צריך לתן צדקה כמספר
אותיות תן לי בנים". תעשה כך, כל יום תשים בקפת צדקה חמש דולר ועשרים
ושתיים פרוטות ותבקש: "רבנו של עולם, תן לי זיווג"; את הכסף תעביר לי,
ואדפיס עם זה את ספרי רבנו.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתצליח בכל העניינים...

...

